

คำสั่งกรมชลประทาน
ที่..... 600 / 2546 .....

เรื่อง การขอใช้และการจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ
ในความครอบครองของกรมชลประทาน

เพื่อให้การขอใช้และการจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุในความครอบครองของกรมชลประทาน เป็นไปอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2545 ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518 และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2527 จึงให้ยกเลิก คำสั่งกรมชลประทานที่ ข.380/2541 ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2541 และคำสั่งกรมชลประทานที่ 243/1/2544 ลงวันที่ 11 มิถุนายน 2544 และให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกรมชลประทานว่าด้วยการขอใช้และการจัดหา ประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุในความครอบครองของกรมชลประทาน พ.ศ. 2546 ที่แนบมาพร้อมคำสั่งนี้

คำสั่งใดขัดหรือแย้งกับคำสั่งฉบับนี้ หรือมีข้อความที่ได้กำหนดไว้แล้วในคำสั่งฉบับนี้ ให้ยกเลิก และให้ใช้คำสั่งฉบับนี้แทน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2546

(นายสามารถ ไชยคณาพิทักษ์)
อธิบดีกรมชลประทาน

ระเบียบกรมชลประทาน
ว่าด้วยการขอใช้และการจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ
ในความครอบครองของกรมชลประทาน พ.ศ. 2546

ด้วยกฎกระทรวง (พ.ศ. 2519) และกฎกระทรวง ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2521) ออกตามความในพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518 ได้ถูกยกเลิกโดยกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครองดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2545 ออกตามความในพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518 อำนาจในการจัดหาประโยชน์จึงต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงฯ พ.ศ. 2545 ข้อ 24 คือ อำนาจหน้าที่ในการจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุในกรุงเทพมหานคร เป็นอำนาจของอธิบดีกรมธนารักษ์และในจังหวัดอื่น (นอกจากกรุงเทพมหานคร) เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ว่าราชการจังหวัดโดยความเห็นชอบของกรมธนารักษ์ ทำให้การมอบอำนาจของกรมธนารักษ์ตาม นัยหนังสือ ที่ กค 0406/86 ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2524 และหนังสือที่ กค 0406/1828 ลงวันที่ 20 ธันวาคม 2526 ถูกยกเลิก ดังนั้นสมควรปรับปรุงระเบียบกรมชลประทานว่าด้วยการจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุในความครอบครองของกรมชลประทาน ให้มีความเหมาะสมและเพื่อสะดวกในการปฏิบัติยิ่งขึ้น จึงกำหนดระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมชลประทานว่าด้วยการขอใช้และการจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุในความครอบครองของกรมชลประทาน พ.ศ. 2546”

ข้อ 2 ให้ยกเลิกบรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้

ข้อ 3 ให้ฝ่ายผลประโยชน์และเงินกองทุน กองกฎหมายและที่ดิน ให้คำเสนอแนะ ติดตามผลการดำเนินการของสำนักชลประทานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามระเบียบนี้

หมวด 1
ข้อความทั่วไป

ข้อ 4 ในระเบียบนี้

“ที่ราชพัสดุในความครอบครองของกรมชลประทาน” หมายความว่าที่ดิน 4 ประเภท ดังนี้
ประเภทที่ 1 ที่ดินเป็นทางน้ำชลประทาน ขานคลอง เขตคันคลอง เขตพนังหรือเขตถนน ที่มีไว้
สำหรับใช้ประโยชน์เฉพาะเพื่อกิจการชลประทาน

ประเภทที่ 2 ที่ดินเขตอ่างเก็บน้ำและเขื่อนน้ำท่วมที่มีไว้สำหรับใช้ประโยชน์เฉพาะกิจการชลประทาน

ประเภทที่ 3 ที่ดินเขตห้วยงาน เขตที่ทำการ เขตบ้านพัก หรือสถานีวิจัยเพื่อการชลประทาน

ประเภทที่ 4 ที่ดินประเภทอื่นที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์หรือเลิกใช้ประโยชน์

“ผู้ว่าราชการจังหวัด” หมายถึง ผู้ว่าราชการจังหวัดที่ที่ราชพัสดุนั้นตั้งอยู่

“ผู้อำนวยการสำนักชลประทาน” หมายถึง ผู้อำนวยการสำนักชลประทานที่ที่ราชพัสดุนั้นตั้งอยู่

“เจ้าหน้าที่ผู้รับคำสั่ง” หมายถึง

1. หัวหน้าโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ที่ราชพัสดุนั้นตั้งอยู่
2. หัวหน้าโครงการชลประทานที่ที่ราชพัสดุนั้นตั้งอยู่
3. หัวหน้าโครงการก่อสร้างที่ที่ราชพัสดุนั้นตั้งอยู่
4. หัวหน้าสถานีทดลองการใช้น้ำชลประทานที่ที่ราชพัสดุนั้นตั้งอยู่

“การขอเช่าทำประโยชน์” หมายถึง การขอเช่าหรือการขอใช้ที่ราชพัสดุในความครอบครองของ
กรมชลประทาน

“การจัดหาประโยชน์” หมายถึง การจัดให้เช่าหรือการจัดทำสัญญาต่างตอบแทนอื่นนอกเหนือจาก
การจัดให้เช่า เช่น การให้ใช้โดยมีค่าตอบแทน

ข้อ 5 การนำที่ราชพัสดุในความครอบครองของกรมชลประทานไปจัดหาประโยชน์ ให้คำนึงถึง
ประโยชน์ในทางราชการชลประทานเป็นสำคัญ โดยให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ดังนี้

5.1 ที่ดินประเภทที่ 1 จะนำไปจัดหาประโยชน์ไม่ได้เว้นแต่กรณีจำเป็นหรือเพื่อประโยชน์ของ
สาธารณชน โดยที่ดินเขตคันคลองด้านนอก เขตพนังด้านนอก เขตถนนจะต้องกันเขตห่างออกมาไม่
น้อยกว่า 3-5 เมตร แล้วแต่บริเวณที่มีความจำเป็น เมื่อได้กันเขตคลอง เขตพนัง เขตถนนแล้ว ถ้ายังมีที่ดิน
เหลือก็อาจจะนำไปจัดหาประโยชน์ โดยให้หัวหน้าโครงการหรือหัวหน้าสถานีทดลองการใช้น้ำชลประทาน
เป็นผู้พิจารณาเสนอความเห็นฯ พื้นที่ใดสมควรนำไปจัดหาประโยชน์ได้

5.2 ที่ดินประเภทที่ 2 บริเวณที่ดินที่อยู่เหนือระดับเก็บกักน้ำของอ่างเก็บน้ำที่มีการตรวจสอบ
ระดับพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการถูกน้ำท่วมบ่อย อาจนำไปจัดหาประโยชน์ได้เป็นการชั่วคราว โดยจะต้อง

คำนี้ไม่ให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพของน้ำในอ่างเก็บน้ำและความเสี่ยงต่อความเสียหายที่จะเกิดขึ้นต่อชีวิตและทรัพย์สิน หากเกิดภัยพิบัติ

5.3 ที่ดินประเภทที่ 3 พื้นที่ที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ตามที่ลงวนไว้ หากเป็นที่ว่างเปล่าอาจนำไปจัดหาประโยชน์ได้

5.4 ที่ดินประเภทที่ 4 ที่ดินที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์หรือเลิกใช้ประโยชน์ ให้ดำเนินการจัดส่งคืนกรมธนารักษ์ตามเกณฑ์และวิธีการที่กรมธนารักษ์กำหนด

หมวด 2

การยื่นคำร้องขอเข้าทำประโยชน์ในที่ราชพัสดุ

ข้อ 6 ผู้ที่ประสงค์จะขอเข้าทำประโยชน์ในที่ราชพัสดุในความครอบครองของกรมชลประทาน ให้ยื่นคำร้องโดยติดต่อขอรับแบบคำร้องจากเจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องหรือสามารถเรียกดูข้อมูลได้จากเว็บไซต์ของกรมชลประทาน www.nid.go.th พร้อมกรอกรายละเอียดตามคำแนะนำที่แนบท้ายคำร้อง แล้วส่งทางไปรษณีย์ตอบรับหรือนำไปยื่นต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องหรือยื่นต่อสำนักงานธนารักษ์พื้นที่

หมวด 3

การพิจารณาคำร้องขอเข้าทำประโยชน์ในที่ราชพัสดุ

ข้อ 7 ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้อง ดำเนินการตรวจสอบประเภทที่ราชพัสดุและคุณสมบัติของผู้เข้าทำประโยชน์ ตลอดจนเอกสารหลักฐานที่จำเป็นที่ใช้ประกอบคำร้องนั้นโดยเร็ว ถ้าปรากฏว่า

7.1 คำร้องขอนั้นขัดกับหลักเกณฑ์ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องทำหนังสือตอบแจ้งข้อขัดข้องให้ผู้ขอเข้าทำประโยชน์ทราบโดยตรง ภายใน 1 วัน นับแต่วันที่ได้รับคำร้อง

7.2 คำร้องนั้นถูกต้องตามหลักเกณฑ์ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้อง มีหนังสือแจ้งผู้ขอเข้าทำประโยชน์ให้จัดทำแผนที่และผังบริเวณที่ราชพัสดุ โดยจัดทำรายละเอียดประกอบแผนที่ระบุหมายเลขที่ดินตามหนังสือสำคัญหรือระวาง มุดหลักฐาน เนื้อที่ที่ขอเข้าทำประโยชน์ ลงในแผนที่ให้ชัดเจน และเมื่อผู้ขอเข้าทำประโยชน์จัดทำแผนที่และผังบริเวณ ส่งให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องจัดทำแบบรายงานตรวจสอบที่ดินและการเปรียบเทียบรายละเอียด พร้อมทั้งทำความเข้าใจประกอบเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น เพื่อพิจารณาเสนอผู้อำนวยการสำนักชลประทานให้ความยินยอม ภายใน 7 วัน นับแต่วันที่รับแผนที่และผังบริเวณจากผู้ขอเข้าทำประโยชน์

ข้อ 8 เมื่อผู้อำนวยการสำนักชลประทานให้ความยินยอมตามข้อ 7 แล้ว ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้อง ส่งเรื่องและเอกสารประกอบทั้งหมด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือกรมธนารักษ์พิจารณาดำเนินการต่อไป ภายใน 1 วัน

บทเฉพาะกาล

ข้อ 9 การอนุญาตให้ใช้หรือสัญญาเช่าที่ราชพัสดุในความครอบครองของกรมชลประทาน ที่มีอยู่ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้มีผลต่อไปจนกว่าจะครบกำหนดระยะเวลาที่อนุญาต หรือที่กำหนดในสัญญา

ประกาศ ณ วันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2546

(นายสามารถ ไชคณาพิทักษ์)
อธิบดีกรมชลประทาน